

Vlaams
steunpunt
voor
cultureel
erfgoed

FA
RO

De kracht van verbeelding

Inspirerende praktijken uit het
Pulse Transitienetwerk

16 mei 2023

FARO

Vlaams steunpunt voor
cultureel erfgoed

 Vlaanderen
verbeelding werkt

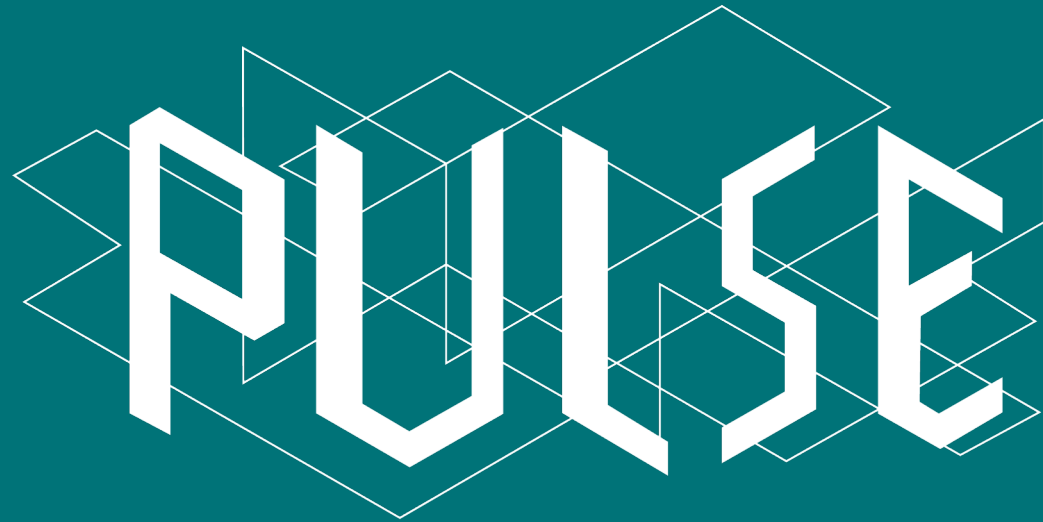
Programma

Introductie Pulse Transitienetwerk

De praktijken

- Ecolect – De Veerman
- Breekijzer vzw
- Greentrack Gent

Vragen & gesprek

Vinger aan de pols

Cultuur, jeugd en media, samen voor een duurzame samenleving

Finn Van Dinter finn@pulsenetwerk.be

Pulse **verbindt**, **ondersteunt** en **inspireert** een 1000-tal organisaties via netwerking, matchmaking, praktijksafari's en handige tools.

Voor wie?

- Cultuur-, jeugd- en mediaprofessionals en hun organisaties die werk willen maken van duurzaamheid
- Specifieke focus: organisaties/professionals erkend door de Vlaamse gemeenschap

Aanbod

- Loketfunctie
- Sectoroverleg
- Praktijksafari's
- (online) events
- Projecten
- Trajecten op maat
- Websites
  - Pulsenetwerk.be
  - Cultuurzaam.be - tools
  - Boerzaam.be
- Nieuwsbrief
- Pulsegenootschap
  - Community aan het roer
  - Trefdag / Assemblee
  - Pulseforum
  - Pulsegenotenplatform

Sustainable development is development that meets the needs of the present, without compromising the ability of future generations to meet their own needs.

– Verenigde Naties

1 NO POVERTY

2 NO HUNGER

3 GOOD HEALTH

4 QUALITY EDUCATION

5 GENDER EQUALITY

6 CLEAN WATER AND SANITATION

7 CLEAN ENERGY

8 GOOD JOBS AND ECONOMIC GROWTH

9 INNOVATION AND INFRASTRUCTURE

10 REDUCED INEQUALITIES

11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES

12 RESPONSIBLE CONSUMPTION

13 PROTECT THE PLANET

14 LIFE BELOW WATER

15 LIFE ON LAND

16 PEACE AND JUSTICE

17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS

THE GLOBAL GOALS
For Sustainable Development

PEACE

PARTNERSHIP

PROSPERITY

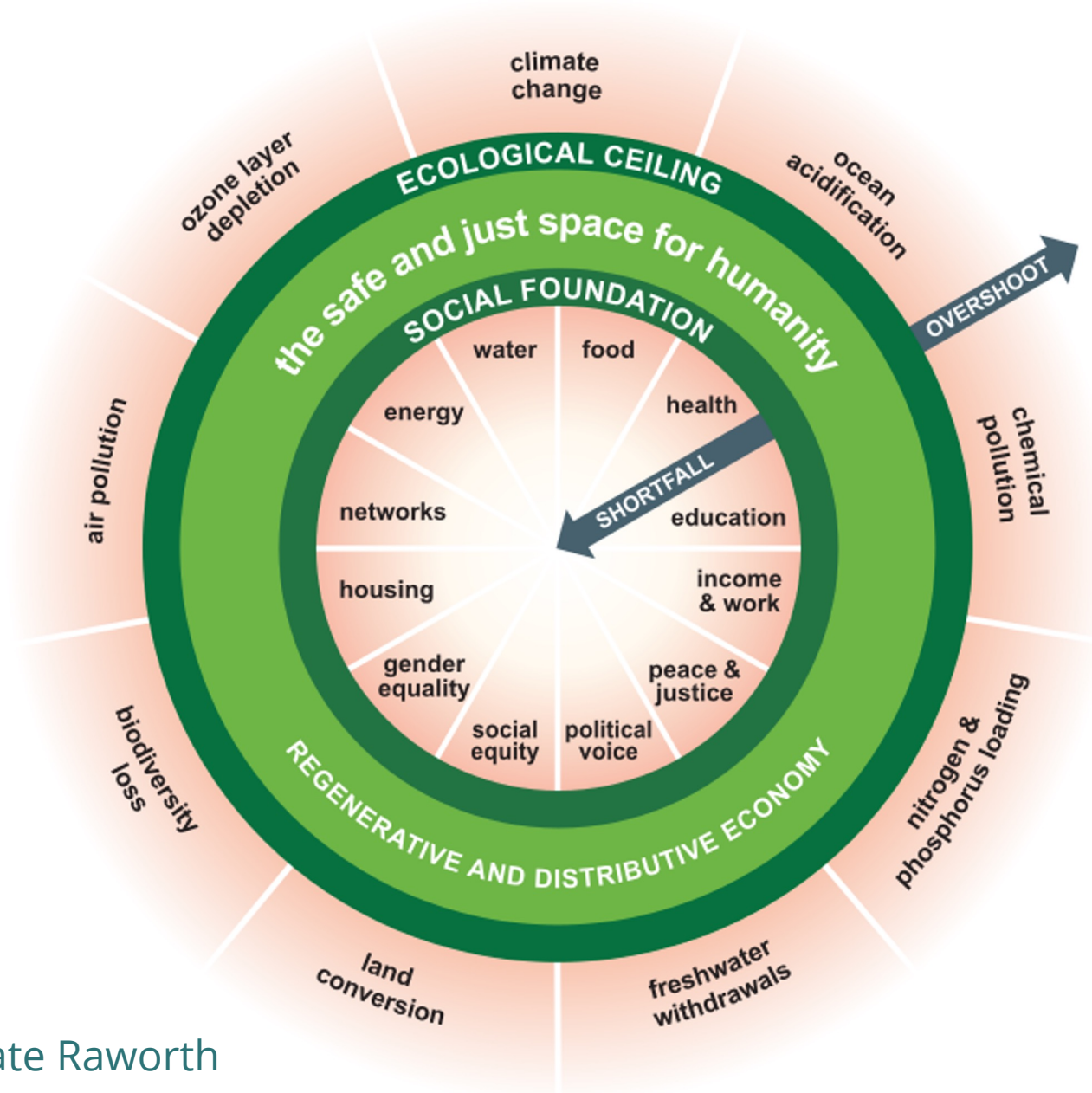

PEOPLE

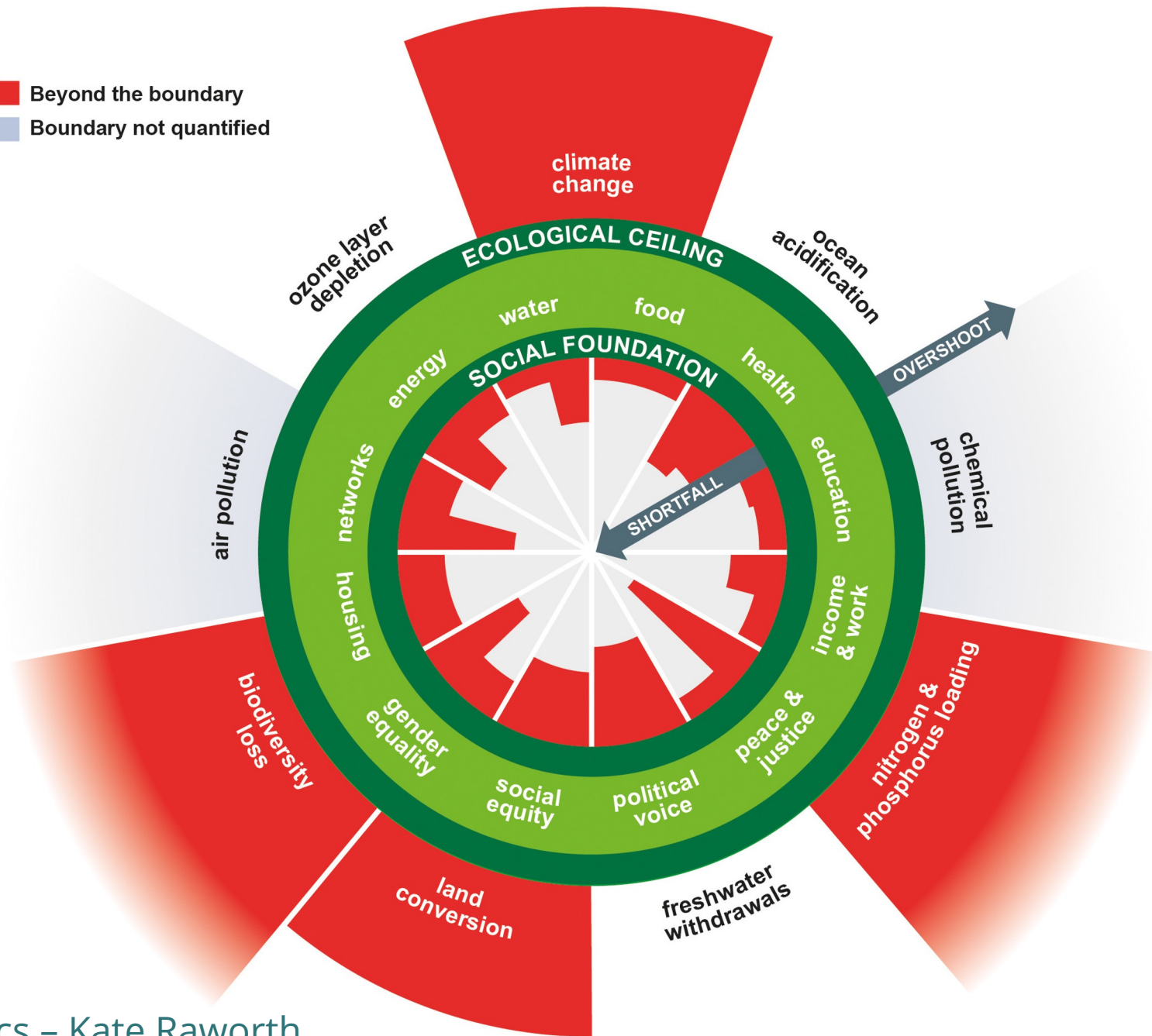
PLANET

Doughnut Economics – Kate Raworth

- Beyond the boundary
- Boundary not quantified

Doughnut Economics – Kate Raworth

Waarom cultuur en duurzaamheid?

- Urgency
  - “The right thing to do”
  - Troeven:
    - Groot bereik: meerderheid van Vlamingen participeert aan cultuur
    - De culturele ruimte biedt ruimte voor
      - experiment
      - publieke dialoog
      - voor-beeldingskracht
- nieuw narratief: duurzaamheid in hart hoofd hand

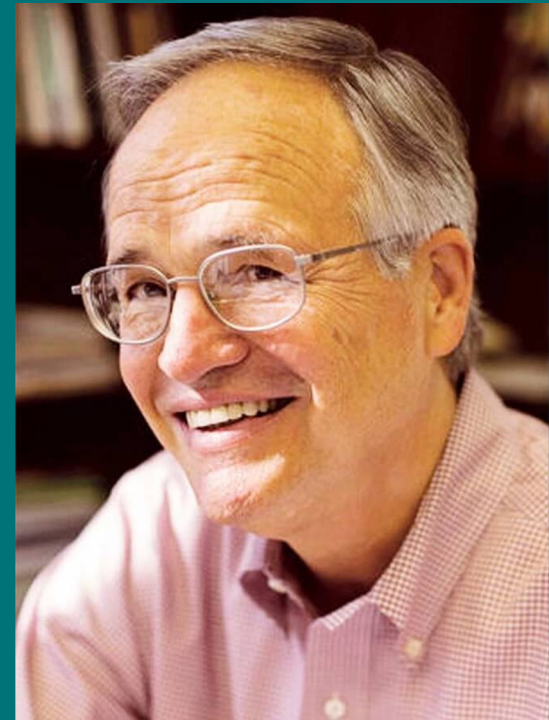
“I used to think the top environmental problems were biodiversity loss, ecosystem collapse, and climate change. I thought that with 30 years of good science we could address those problems.

But I was wrong.

The top environmental problems are selfishness, greed and apathy... and to deal with those we need a spiritual and cultural transformation.

And we scientists don't know how to do that.”

Gus Speth,
American environmental lawyer and advocate.

Programma

Introductie Pulse Transitienetwerk

De praktijken

- Ecolect – De Veerman
- Breekijzer vzw
- Greentrack Gent

Vragen & gesprek

e.co.lect

(zn.)

Taal of verzameling van woorden rond ecologie en klimaatcrisis, die uiting geeft aan nieuwe tendensen en emoties.

DE VEERMAN

E.CO.LECT@VEERMAN.BE

- **Genlaere** (ww.) (DK): Re-learn way of living and interacting with the world.
- **Zorgvaren** (ww.) (NL): Actief deelnemen aan een volhoudbare toekomst volgens zorzame principes.
- **Ecurieus** (bn.) (NL): Nieuwsgierig zijn naar een manier om kennis in verband met ecologie te vergaren, te verbeteren.
- **Refugiéco** (zn.) (NL) & (FR): Iemand die moet vluchten door veranderende levensomstandigheden als gevolg van de klimaatopwarming en daardoor deel uitmaakt van de Cliaspora (zie cliaspora).
- **Koolstofruimte** (zn.) (NL): De context waarbinnen onze huidige economie al jarenlang draait, met hoog energetische, goedkope, fossiele brandstoffen.
- **Toekomstsmog** (zn.) (NL): De onzekerheid van hoe de toekomst er zal uitzien veroorzaakt door de vernieling van de Aarde.
- **Genolution** (zn.) (NL) & (ENG): Alarmerende druk op de volgende generaties om de klimaatcrisis op te lossen.

Programma

Introductie Pulse Transitienetwerk

De praktijken

- Ecolect – De Veerman
- Breekijzer vzw
- [Greentrack Gent](#)

Vragen & gesprek

Wat is Greentrack Gent?

Greentrack Gent is de denk- en doetank van de Gentse cultuursector die door uitwisseling en experiment bouwt aan een volhoudbare toekomst.

- Cultuur = kunst + erfgoed + 'socio-cultureel werk'
  - **Uitwisseling:** expertise, ervaringen, materialen
  - **Lerend netwerk:** intern & externe experts via workshops en infosessies
  - **Beïnvloeden:** overheden, leveranciers
  - **Inspireren:** intern, organisaties in andere steden, publiek

Ontstaan: a bottom-up story

2008-2011:

- > **groeiend bewustzijn** rond duurzaamheid
- > **individuen** met een **persoonlijke missie** binnen organisaties

- > een aantal organisaties gingen intern rond **duurzaamheid aan de slag** (bv. Vooruit, Bij' De Vieze Gasten, Timelab, MiramirO, ...)
- > **experimenten** met led verlichting, reduceren van afval, hernieuwbare energie,...

2011: opstart = 3 geëngageerde individuen van 3 organisaties

Zaadjes planten

- 5 gemotiveerde organisaties: Vooruit, NTGent, S.M.A.K., Timelab, Bij' De Vieze Gasten
  - > tekenen de basislijnen uit voor Greentrack, de voorwaarden voor lidmaatschap, de verwachtingen
- Opstartvergadering Maart 2012: 20 organisaties worden lid
- In 2013 tekenen er nog eens 20 in; en zo groeide Greentrack Gent uit tot een ledenorganisatie van +/- 60 leden!
- 2014: onafhankelijke vzw structuur

- > Greentracks in andere steden,
- > beleidsaanbevelingen Vlaamse Overheid,
- > samenwerking Stad Gent,
- > Creative Europe project 'Cultural Adaptations',

- 2023: inkanteling in GKO

Hoe zijn we gegroeid?

- Financiële kickstart > steun Stad Gent + Subsidie Koning Bouwdewijnstichting
- Ledenbijdrage = engagement
- Netwerk versterken met activiteiten & workshops (> op vraag of op eigen initiatief)

Floreren

- Lichte en wendbare structuur
- Toezegging
samenwerkingsovereenkomst voor 3
jaar Stad Gent

Eigen projecten

Cultural Adaptations

Glasgow, Dublin, Göteborg, Gent
+ adaptatiepartner
+ embedded artist

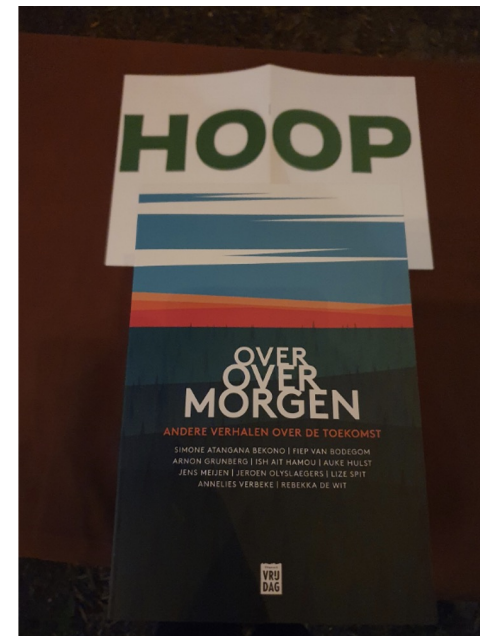
<https://www.culturaladaptations.com/>
(Creative Europe)

DRIFT: de kunst van klimaatadaptatie

<https://greentrack.be/gent/pages/projecten/drift-de-kunst-van-klimaatadaptatie> i.s.m. Vooruit

OVER OVER MORGEN

BEELD/VERHAAL

<https://greentrack.be/gent/pages/projecten/beeld-verhaal>

KIJK NAAR MIJ

Of beter: kijk naar ONS. Ik ben nooit alleen, ik doe niks alleen, ik kan niks alleen. Alleen bestaat niet. Er is geen constructie te bedenken waarin verdienste naar één individu kan gaan. Ik ben u. Gij zijt mij. We dragen elkaar.

GRE EN TRACK

Monitoring Actieplan Evaluatie

Hier downloaden
www.greentrack.be/gent

Inspiratie voor je actieplan duurzaamheid

Om je op weg te zetten met een actieplan, maakten we een overzicht van de belangrijkste domeinen waar je op in kan zetten en enkele voorbeelden van acties die je kan ondernemen per domein. We linken de acties ook aan de Duurzaamheidsdoelstellingen (SDG's).

TIPS

Haalbaarheid

Kies eerder 3 realistische acties (financieel, tijd-, investering, ...) die je in de diepte uitwerkt, dan om six domes een actie waarvan je niet zeker bent of je die waar kan maken.

Impact

Eén actie met een grote impact is zeker zo waardevol als meerdere acties met elk een beperkte impact. De ecologische impact van je organisatie is echter niet voor alle aspecten eenvoudig te meten, en verschilt ook wat organisatie tot organisatie. Om de CO₂-impact van je energieverbruik te kennen, is het interessant om een nulmeting te laten uitvoeren of een afspraak te maken met een energiecoach. Stad Gent biedt gratis energiecoachings aan culturele organisaties.

Goesting

Waar liggen de interesses van jou en je collega's, van de mensen die mee aan de duurzame kar zullen trekken? Als er mensen zijn met een passie voor koken, is het interessant om een actie rond catering uit te werken. Zou er fervente avontuurlijke reizigers, kan je misschien samen rond duurzame internationale mobiliteit werken. Is er iemand met een moestuin of passie voor planten, dan wil die zich misschien wel inzetten voor ontharding, vergroening of een daktuin.

REDUCEREN CO₂-UITSTOOT

Energieverbruik

Kiezen voor hernieuwbare energie, energiezuinig apparaat, uitschakelen van apparaten die je niet gebruikt, isoleren, sensibiliseren van bezoekers/medewerkers/ gebruikers van je infrastructuur, stookplaats vervangen/ herdimensioneren, repeteren in daglicht of met zuinig licht, onderzoeken waar je je energievraag nog kan beperken, kiezen voor ledverlichting, enz.

Duurzame mobiliteit

Gebruik van openbaar vervoer stimuleren, fietsenparkings voorzien, korting voor publiek dat met de fiets of het OV komt, eigen auto's vervangen door een abonnement bij een deelasutbedrijf, deelfietsen voorzien voor medewerkers en artiesten, gratis fietsverhuur voor publiek en medewerkers, fiets- en openbaar vervoer vervoerding hoger maken dan terugbetalen van auto's, goede communicatie volgens STOP-principe, bus- en treindiensten aankondigen op een scherm voor bezoekers, interstationaal treinverkeer aansmoeden onder de 800 km, overvliegende artiesten stimuleren om een tournee door Europa samen te stellen, meerdere speelplekken aandoen als je op een vere bestemming speelt, wegquota stellen voor prospectie in het buitenland, ...

Catering

Veggetarering voor medewerkers, artiesten en publiek, Donderdag Vrijdag of Vrijdag Vleesdag, catering is lokaal/bio/fairtrade/seizoensgebonden, gebruik van kraanjeswater (ook voor ter plaatse maken en scheeken van limonades), voedselverpilling tegen gaan, samenwerken met korte-keteninitiatieven, eigen moestuin, ...

Zuinig omgaan met water

Installeren van sensoren om d'rukknoppen in toiletten, gebruik van biologisch afbreekbare schoonmaakmiddelen, gebruik regenwater voor toilet, opvangen en gebruik van hemelwater, ontharden van buitenverharding, ...

Afval: preventie en recyclage

Bij aankoop uitgaan van het cradle-to-cradle-principe, vermijden van single-use plastics, werken met herbruikbare bellers of glas met stasiegel, bewust omgaan met drukwerk en promotiemateriaal (zowel het drukken als het rondbrengen), composteren van groenafval, aankopen in bulk en zo weinig mogelijk extra verpakkingen, duidelijke sorteerblijven en recycleren.

Duurzame productie en bewust omgaan met materialen

Hergebruik van materialen, repareren en repaircafés aanbieden, kiezen voor watergebaseerde verven, FSC-hout, fairtrade textiel, bij productie bewuste keuze maken voor herbruikbaarheid en organische materialen (nature-based solutions).

Delen en samenaankoop

Bij het aankopen of afsluiten van contracten met leveranciers kijken of andere organisaties geïnteresseerd zijn om in een samenaankoop te stappen, kenen en uitlenen van decorstukken, materialen en werktuigen, kennis rond een bepaald duurzaam aspect die je in je organisatie hebt opgebouwd delen via een infoessie/workshop, ...

Monitoring

Bijhouden van gegevens is een eerste stap om je impact in kaart te brengen. Er zijn verschillende manieren om dit te doen: metstanden via Zagazag, via een excel of een eigen systeem. Er zijn gespecialiseerde energiecoachingsbedrijven of ngo's die samen met jou een uitgebreide meting kunnen maken van de CO₂-uitstoot van je organisatie. Stad Gent biedt gratis energiecoachings aan culturele organisaties.

SOCIALE DUURZAAMHEID

Sociale rechtvaardigheid

Streven naar een sociaal-rechtvaardige houdbaarheid uit zich ook op vlak van personeelbeleid, lonen en verpageding, werkdruk, programmadruck. Eerlijke verloning van artiesten, stagiaires en vrijwilligers, aandacht voor een evenwichtige verhouding tussen werk en privé, inspraak van alle medewerkers en betrokkenen in het beleid.

Toegankelijkheid en diversiteit

Een actief beleid voeren om de diversiteit van de stad weerspiegeld te zien in organisatie, productie, presentatie en publiek. Kunstenaars of medewerkers uit kansengroepen verwelkomen. Samenwerken met Refu Interim. Voorstellen toegankelijk maken voor slechtzienden en -hoorders, minder mobiele mensen, ...

Duurzaam goed bestuur

Voudbaarheid komt terug in elk onderdeel van je visie en beleid (niet alleen infrastructuur en productie, maar bv. ook in je artistieke beleid). Bij het maken van keuzes is duurzaamheid een criterium naast het financiële en artistieke. Bij het samenwerken van personeel wordt duurzaamheid in het profiel opgenomen. Nieuwe medewerkers die starten, krijgen ook een toelichting over duurzaamheid (keuzes en werkwijze van de organisatie), ...

Financieel beheer

Kiezen voor een duurzame bank en ethisch beleggen (divestment), andere banken/sponsors aanspreken op hun onethische investeringen en je eigen visie over duurzaamheid voorleggen aan je bank, ...

VERBINDING

Opnemen van je voorbeeldrol

Inspireren en sensibiliseren van bezoekers door welkuldig te communiceren over je duurzame inspanningen, al van bij aanvang van je duurzaamheidsparcours. Partners en leveranciers betrekken bij je inspanningen door hen systematisch op de hoogte te brengen van jullie visie en duurzame werkwijzes en keuzes.

Samenwerken met anderen

Samenwerken met ngo's/scholen/De buurt/bedrijven/ academische wereld aan een specifiek project rond transitie en duurzaamheid in de samenleving.

ADAPTATIE

Zelfs al schroeven we vandaag onze CO₂-uitstoot drastisch terug, dan nog is de globale temperatuur gestegen en zal die dat nog een tijdje blijven doen. We zullen de komende decennie en zelfs langer te maken hebben met de directe gevolgen van klimaatopwarming, zoals hitte stress en droogte, stormen en extreme regenval, een stijgende zeespiegel, en allerlei secundaire gevolgen. Dat betekent dat we ons zullen moeten aanpassen aan de impact van klimaatverandering en ook hiervoor investeringen en ingrepen moeten doen.

Voorbeelden daarvan zijn het opvangen van hemelwater, aanleggen van een groendak, ontharden van verharde buitenruimte, aanplanten van (verkoelende) bomen in je buitenruimte, isoleren van je binnenruimte en aanbrengen van zonnewering tegen hitte stress, aanbieden van je (binnen) binnenruimte aan omroependen in geval van hitte stress, samenwerking binnen de buurt aan klimaatadaptatieprojecten, ...

Andere tools

Goeie praktijken

DE VIEZE GASTEN

We staan op De eerste rij *Zipcent*
We komen buiten *Tuur elkaar*
Opy Toek *Door de Bruse poort.*

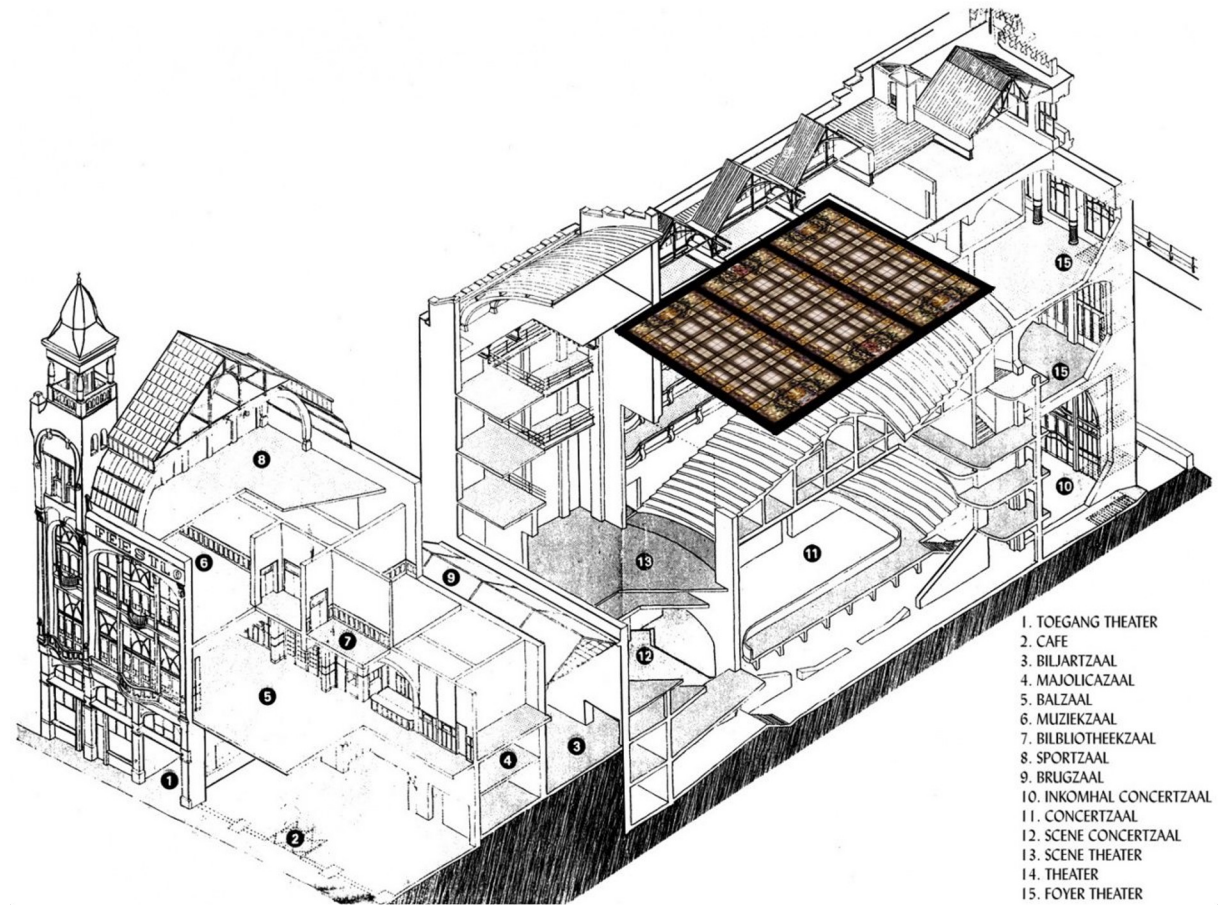
GRE
EN
TRACK

**GRE
EN
TRACK**

zilver
argent
silver &
goud
or
gold

**GRE
EN
TRACK**

**GRE
EN
TRACK**

GENTSE FEESTEN

1.3 miljoen
bezoekers //
100.000
per dag

**GRE
EN
TRACK**

**GRE
EN
TRACK**

ecocup HERBRUIKBARE FEESTENBEKERS gent: feest

Bekers = 1€ waarborg
Karaf = 5€ waarborg

33cl
25cl
15cl
1.5L

Deelnemende pleinen

- PLACE MUSETTE
- VLASMARKT
- POLÉ POLÉ GRAS- & KORENLEI
- BOOMTOWN - KOUTER
- TREFPUNTFESTIVAL BAUDELOPARK
- TREFPUNTFESTIVAL WALTER DE BUCKPLEIN BIJ SAINT-JACOBS
- SINT-BAAFSPLEIN
- MIRAMIRO
- LUISTERPLEIN

27%
minder
afval

DOK

Droge zomer
> recuperatie
en zuiveren
van 'grijs'
water

MiramirO

5000 m² bomen geplant met donaties voor de festivalgids en besparing op printkosten

**GRE
EN
TRACK**

Democrazy concerts: Veggie catering voor muzikanten & crew

Timeline Photos
5 of 38

white asparagus
soup

Scruffie Looking jacked
patato, with caponata
(sweet a sour eggplant and
fresh herb salad.

Like Comment Share

Options Send in Messenger

Rock'n'Roller

Like This Page · May 10 · Edited ·

Tonight on the menu !!! Mr. scruff's happy meal !!
Asparagus, jacked patato & carluccio's caponata
!! Be there or be a patato !!
Mr. Scruff, Rock'n'Roller , Kunstencentrum Vooruit
DEMOCRAZY #caponata #asparagus #happymeal
#healthyontheroad #rocknrollercatering

13

Like Comment Share

Write a comment...

GREEN
TRACK

Ha concerts
Fietsherstel tijdens
concert

**GRE
EN
TRACK**

Huidige & toekomstige werklijnen:

- Traject 2030 <https://greentrack.be/gent/news/2023/doe-mee-traject-klimaatrobuust-regeneratief-distributief-verbonden-2030>
- Online Summerschool 'Aan de slag rond duurzaamheid in je organisatie' (op Teachable)
- Energiegemeenschap binnen de Gentse Cultuursector
- Duurzame mobiliteit
- Klimaatadaptatie
- Veerkracht binnen de sector

Contact

Nathalie Decoene

nathalie@greentrack.be

+32 477 323446

Eva Peeters

eva@greentrack.be

www.greentrack.be/gent

Programma

Introductie Pulse Transitienetwerk

De praktijken

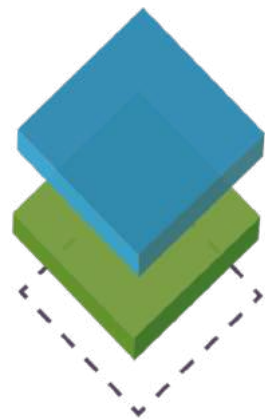
- Ecolect – De Veerman
- Breekijzer vzw
- Greentrack Gent

Vragen & gesprek

VLAAMS KAMPIOENSCHAP

TEGELWIPPEN

DEPARTEMENT
OMGEVING

breek
ijzer

Breekijzer vzw zorgt er samen met zijn groeiend aantal partners voor dat een jaarlijkse netto-ontharding in 2040 in alle Vlaamse regio's een evidentie is geworden. Daarvoor versterken we op een creatieve en activerende manier de **onthardingscultuur** en breken we in op de gevestigde systemen van mentale en fysieke verharding.

Breekijzer vzw is een **open kennis- en praktijkcentrum** en werkt als een **hefboom** door de expertise en methodieken van zichzelf en partners te verspreiden. Onze focus ligt zowel op extra verharding vermijden ('preventieve ontharding') als op verharding wegwerken ('curatieve ontharding')

Daarbij is ontharding in de eerste plaats een **middel** en geen doel op zich: ontharding opent ruimte voor dieren, voor gewassen, voor water, voor stilte, voor kostenbesparing, voor spelplezier en voor alles wat jij nog kan bedenken. Want **'ont-dekken doet ontdekken.'**

Onze baanbrekende leden

VK Tegelwippen: opzet

- ▶ **Ordinair? Jazeker!**
  - Ludieke citizen empowerment campagne
  - Laagdrempelig; Humor en geluk centraal
  - Inspelen op verbondenheid/rivaliteit tussen gemeenten
- ▶ **Analoog aan succesvolle NK Tegelwippen**
- ▶ **Wedstrijd tussen gemeenteteams**
  - Gemeenteteam = overheden en inwoners, verenigingen, bedrijven, scholen, ...
  - 21 maart t.e.m. 31 oktober
  - 3 klassementen, derby's en poules

VLAAMS
KAMPIOENSCHAP
TEGELWIPPEN

GEEF JOUW GEWIPTE TEGELS OP
VAN 21/3 TOT 31/3
EN WIN EEN MOOIE PRIJS!

DEPARTEMENT OMGEVING breek Ijzer

VK-TEGELWIPPEN.BE
VOLG ONS OP

VK Tegelwippen: spelregels

- ▶ **‘Wippen is belangrijker dan winnen’**
  - Maar: willen winnen helpt om te wippen
- ▶ **Alle ontharding telt**
  - Openbaar en privaat domein (≠ oproep om straat uit te breken)
- ▶ **Punten scoren via deelnameformulier**
  - Foto van resultaat + minimaal aantal gegevens
  - Oppervlakte-eenheid = tegel van 30x30cm
  - TPI-score = Tegels per inwoner
  - Wekelijkse check van de (grote) inzendingen
- ▶ **Symbolische prijzen**
  - Tegelwipper van de Maand
  - Winnaars gemeenten: zitbank, breekbeker

VK Tegelwippen: in een notendop

▶ Vlaamse campagne, lokale acties

- www.vk-tegelwippen.be (meedoen, inspiratie, how to)
- Allerlei bewerkbaar communicatiemateriaal ('wipkit')
- Campagne: lokale acties in de kijker

▶ VK Tegelwippen 2023

- 171 'deelnemende' gemeenten
- 27 poules en derby's
- Veel en velerlei actie!

Tegelstand 15/05

GROOT 45.000 > INWONERS

1 BERINGEN

GEWIPTE TEGELS: 28601
TPI: 606,2 ?
KLASSEMENT: GROOT
POULE: GEMUNSCAP

2 BRUGGE

GEWIPTE TEGELS: 43571
TPI: 367,76 ?
KLASSEMENT: GROOT
DERBY: GENT

3 KORTRIJK

GEWIPTE TEGELS: 24031
TPI: 309,26 ?
KLASSEMENT: GROOT
POULE: LEIEDAL

4 LEUVEN

GEWIPTE TEGELS: 15370
TPI: 150,51 ?
KLASSEMENT: GROOT

5 OOSTENDE

MIDDEL 25.000 - 45.000 INWONERS

1 MAASMECHELEN

GEWIPTE TEGELS: 45833
TPI: 1164,46 ?
KLASSEMENT: MIDDEL
POULE: GEMUNSCAP

2 BEERSEL

GEWIPTE TEGELS: 20197
TPI: 776,45 ?
KLASSEMENT: MIDDEL

3 MENEN

GEWIPTE TEGELS: 7152
TPI: 210,78 ?
KLASSEMENT: MIDDEL
DERBY: STAD VAN BUSTELS EN SKOEN

4 ZWEVEGEM

GEWIPTE TEGELS: 5281
TPI: 210,07 ?
KLASSEMENT: MIDDEL
POULE: LEIEDAL

5 MORTSEL

KLEIN < 25.000 INWONERS

1 KONTICH

GEWIPTE TEGELS: 59842
TPI: 2805,14 ?
KLASSEMENT: KLEIN
POULE: ZUIDRAND

2 WACHTEBEKE

GEWIPTE TEGELS: 19801
TPI: 2524,03 ?
KLASSEMENT: KLEIN

3 HERK-DE-STAD

GEWIPTE TEGELS: 15155
TPI: 1188,16 ?
KLASSEMENT: KLEIN
POULE: LOS TEGELLOS

4 MEULEBEKE

GEWIPTE TEGELS: 6293
TPI: 571,73 ?
KLASSEMENT: KLEIN

5 DE PINTE

GEWIPTE TEGELS: 6001

TEGELTELLER
430.690
GEWIPTE TEGELS
IN VLAANDEREN

Mechelen

Gent

Wevelgem

Kapellen

VOOR

NA

Kontich

Bijenhotel uit getegelwipte klinkers, kinder- en tienerraad Izegem

'Wippen met de buren', Zwijnaarde

Geveltuinactie met de buurt, Bonheiden

Schoolpleinen

► zie www.vk-tegelwippen.be/inspiratie

Begraafplaatsen

begraafplaats Oosterzele

begraafplaats Maasmechelen

► zie www.vk-tegelwippen.be/inspiratie

Gemeenten in actie

VK TEGELWIPPEN

Samen maken we
Vlaanderen
groener

Vlaams kampioenschap tegelwippen

Van 21 maart tot en met 31 oktober 2023 vindt het eerste Vlaams kampioenschap tegelwippen plaats. Steden en gemeenten breken zo veel mogelijk tegels uit en vervangen die door groen.

Elke tegel telt!

Meer bloemen, bomen en geveltuinen maken Vlaanderen meer klimaatbestendig, aantrekkelijker voor dieren en nuttige insecten, koeler op warme dagen en ook mooier! Iedereen kan meedoen door tegels uit te breken in zijn voor-, achter- of geveltuin. Vanaf 21 maart geef je die in via de tegelteller op de website www.vk-tegelwippen.be. Ook onze stad doet mee! Gaan we samen voor de hoofdprijs?

Izegem wipt tegels in de Droge Janstraat

De Droge Janstraat is een van de smalste straten van Izegem. Het is bijna onmogelijk om daar bomen te plaatsen. De straat ligt in de meest verharde buurt van de stad. Vanuit de groenvisie van de stad kwam het idee om dergelijke smalle straten op te fleuren naar het voorbeeld van de Sint-Pietersstraat.

In het kader van de subsidie Gemeente voor de Toekomst werd een traject 'groene leefstraten' opgezet. Onder begeleiding van Natuurpunt overtuigden we heel wat bewoners van de Droge Janstraat om hun gevel te vergroenen. Er komen maar liefst 21 tegel- en geveltuintjes in de straat! De Droge Janstraat zal veranderen in een bloeirijke en gezellige straat. We zullen het aantal gewipte tegels grondig tellen en invoeren in de tegelteller.

Vraag een tegel- of geveltuintje aan

Door één of meerdere stoeptegels aan de gevel van je woning te verwijderen en deze vrije ruimte te beplanten met (klim)planten wordt een klein tuintje aangelegd. De plantenkeuze bestaat uit blauwe regen, klimhortensia, klimrozelaar, klimkamperfoelie, wilde wingerd en clematis. Wil je een grotere geveltuin, dan kan je kiezen uit 3 pakketten met bijvriendelijke beplanting. Binnen de drie maanden na je aanvraag wordt het tegeluintje gerealiseerd. Vraag je tegeluintje online aan via www.izegem.be/tegeluintje.

Wat met de uitgebroken tegels?

Met de uitgebroken tegels, klinkers of stenen kan je in het recyclagepark terecht. Of verwerk ze op een creatieve manier. Al gehoord van een bijenburch? Op een zonnige plaats stapel je de uitgebroken stenen in combinatie met veel zand of leem en houtblokken. Zandbijen zijn dol op zo'n warme nestgelegenheid. Bouw je bijenburch bij voorkeur zuidgericht in een halve maanvorm. De bijen zullen je dankbaar zijn!

Stad Izegem gaat de strijd aan met Stad Menen

Onze stad en stad Menen dagen elkaar uit om onderling de strijd aan te gaan. Kunnen we bewijzen dat we betere tegelwippers zijn?

Gemeenten in actie

Tuinadvies op maat, o.a. Beringen, Kontich, Genk, ...

Tegeltaxi , o.a. Leuven

Gemeenten in actie (NED)

Kuipgrasactie, Rotterdam

In de zomer van 2022 konden uitgelote Feyenoord-supporters gewipte tegels inruilen tegen een stukje van de oude grasmatten, die moest vervangen worden. De actie was een enorm succes, waarbij duizenden Rotterdammers zich registreerden om kans te maken op een stukje 'heilig' Kuipgras voor in hun tuin. Welke stad organiseert als eerste zo'n actie in Vlaanderen? (De Kuip is het stadion van Feyenoord)

“Waarom?”

Foto: Ben Caussyn (stad Eeklo)

*Twee Essen, op dezelfde dag
aangeplant.
Zoek de verschillen in
klimaatpotentieel (verkoeling,
waterretentie, ...) van de boom +
boomspegel links en rechts.*

“Waarom ontharden?” wordt “Waarom oververharding?”

Oververharding = zwerfafval

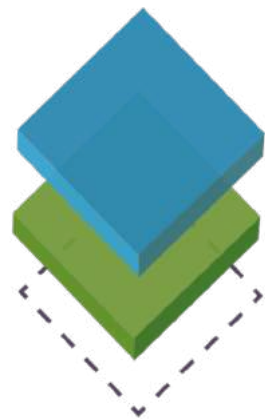
De oververharde wegen van nu, zijn de natuurspeelplekken, de energieke houtkanten en de luwe ontmoetingsplekken van morgen.

Bron: onthardmee.be

VLAAMS KAMPIOENSCHAP

TEGELWIPPEN

DEPARTEMENT
OMGEVING

breek
ijzer

**FRANK
LEE.**

info@pulsenetwerk.be

